

Van energiezuinige wasserij tot slimme logistiek

Alles uit de kast voor duurzaam textiel

De zorg is druk met het verduurzamen van haar textielzorg. Textiel met een duurzaamheidskeurmerk, duurzaam wassen en slimme milieuvriendelijke logistiek dragen daar flink aan bij. Op alle fronten komt duurzaamheid in beeld. Maar er is ook koudwatervrees.

Manager Simon Wachtmeester van de duurzame wasserij van Interzorg:
"Op alle fronten kijken we waar we duurzaamheid kunnen pakken."
Foto: Carla Gorter Fotografie

Het wasproces van de eigen wasserij van Interzorg wordt verwarmd met de elektriciteit van de zonnepanelen op het dak van het gebouw.
Foto: Carla Gorter Fotografie

In 2020 opende Interzorg Noord-Nederland het gloednieuwe Servicecentrum in Assen met een hypermoderne duurzame wasserij. De ouderenzorgorganisatie met negen locaties in Noord- en Midden-Drenthe besloot voortaan zelf de kleding van haar cliënten te gaan wassen.

De wasserij is uitgerust met een rij glimmende wasmachines en drogers. Elk kledingstuk krijgt een kledingvriendelijke behandeling en 'zweeft' na het wassen hangend aan een knaapje via een transportsysteem door het droogproces. Het hele proces is zo ingericht dat er honderd procent in- en uitgangscntrole is. Alle kleding en textiel is van een RFID-chip voorzien. De naam en afdeling van de cliënt staan per kledingstuk in het systeem van de wasserij, naast het juiste wasprogramma. Bij de externe leverancier kwamen vaak vermissingen, beschadigingen of verkleurde was voor. "Op het moment dat een kledingstuk nu binnenkomt, weten we zeker dat hetzelfde kledingstuk er aan het eind ook weer uitgaat, maar dan schoon", vertelt manager Simon Wachmeester.

Duurzaamheid speelt een grote rol in de bedrijfsvoering en visie van Interzorg en heeft ook een royale plek in de eigen wasserij en de keuze van het textiel gekregen. Steeds meer care-instellingen leasen hun beddengoed en bad- en keukentextiel van de wasserij. Interzorg koos er bewust voor eigen textiel met een duurzaamheidskeurmerk aan te schaffen. Al het textiel wordt met schoon water uit de eigen grondwaterbron gewassen en niet met drinkwater. Dat laatste wordt steeds schaarser in ons land.

Een groot deel van het wasproces wordt verwarmd met de elektriciteit van de zonnepanelen op het dak van het gebouw. "Wat we jaarlijks met ons wasproces aan CO₂-uitstoot uitsparen, zo hebben we uit laten rekenen, staat gelijk aan het planten van 250 bomen", glundert Wachmeester. "Met de warmte uit het proces verwarmen we ook een deel van het gebouw. Op alle fronten kijken we waar we duurzaamheid kunnen pakken. Zo beladen we onze bedrijfswagens zo compact mogelijk, zodat er zo min mogelijk ritten nodig zijn. Elke locatie krijgt slechts tweemaal per dag een elektrische vrachtwagen voor de deur: een keer voor het eten en drinken, de andere keer voor het textiel en andere gebruiksgoederen. Dat scheelt flink op onze CO₂-uitstoot. Een van onze wensen nog is op termijn het waswater te recycleren."

Milieuzorg van wasserijen

"Duurzame textielzorg zit écht in de lift", zegt Karin van Zuijlen. Zij is consultant duurzaamheid bij Intrakoop, een coöperatie voor zorgorganisaties die richt zich op de inkoop voor de zo'n 550 leden (7.000 locaties in het land). "We zien dat onze leden kijken naar hoe duurzaam hun textielstromen zijn en hoe vaak alles wordt gebruikt. Ook vragen ze aan hun wasserijen hoe duurzaam ze opereren."

De instellingen die zelf wassen en de organisaties die dat uitbesteden zijn ongeveer gelijk verdeeld, schat Van Zuijlens collega Astrid Willemsen, contractmanager Facilitaire Diensten bij Intrakoop en gespecialiseerd in textieldienstverlening. "De wasserijen werken al flink wat jaren aan duurzaamheid." Als voorbeeld noemt ze zonnepanelen op gebouwen, het terugwinnen van energie, wassen op lage temperaturen en hergebruik van het water. "Doordat de wasserijen met minder agressieve stoffen wassen gaat het textiel langer mee. Ook neemt het gehalte gerecycled polyester in textiel toe. Dat zijn enorme stappen in duurzaamheid."

De grote wasserijen voldoen aan de Milieuthermometer Zorg, aldus Willemsen, een van de instrumenten om de doelen van de Green Deal Zorg 3.0 te halen. Verder ziet ze dat de wasserijen bij de vervanging van het textiel – net als Interzorg – voor nieuw textiel met een duurzaamheidskeurmerk kiezen. "Het initiatief komt van de wasserijen zelf. Ze bieden steeds duurzamere textielpakketten aan. De zorginstellingen hebben hier overigens beslist invloed op. Als hun vraag groeit, zullen ook producenten uiteindelijk steeds duurzamer textiel gaan maken."

Interactie met leveranciers

Bij de zorginstellingen ligt een belangrijke taak in de interactie met hun leveranciers, oppert Van Zuijlen. "De leverancier kan weliswaar een goed voorstel neerleggen, maar het is vaak ook een kwestie van capaciteit bij

'Met de warmte uit het proces verwarmen we ook een deel van het gebouw'

Miele

Ervaar de kwaliteit van **Miele Professional.**

Miele Professional. Immer Besser.

Duurzaam en met zorg gereinigd wasgoed en vaatwerk.

Met wasmachines, drogers en vaatwassers van Miele Professional kiest u voor betrouwbare hygiëne en kleding en servies dat jarenlang mooi blijft. Dankzij onze vooruitstrevende totaaloplossingen hebben we ook voor úw zorginstelling de juiste duurzame was/droog- en vaatwasoplossing waarbij energie- en waterverbruik blijvend laag blijven.

Kijk voor meer informatie op onze speciale webpagina voor zorgprofessionals:
www.miele.nl/pro/care of scan de qr-code.

www.miele.nl/professional | Tel: (0347) 37 88 84 | professional@miele.nl

Interzorg koos er bewust voor eigen textiel met een duurzaamheidskeurmerk aan te schaffen.

Foto: Carla Gorter Fotografie

de zorgorganisaties. Of er is veel weerstand binnen de eigen organisatie. Dan is het lastig om duurzaamheidsmaatregelen in te voeren. Alles staat helder in het programma van eisen, maar in de praktijk komt er soms weinig van terecht. Het voordeel is dat er bij leveranciers veel kennis zit. Ze weten waar de schoen wringt en kunnen eerdere succesvolle implementaties meenemen naar nieuwe organisaties.”

Zorgorganisaties moeten kritisch kijken naar de eigen processen, vindt Van Zuijlen. “Naar leveranciers toe moeten ze duidelijk zijn in wat ze van hen verwachten maar ook eerlijk zijn in wat haalbaar is. Duurzaamheid komt terug in de prijs. Je kunt niet opeens terugkrabbelen, omdat je het te duur vindt worden, terwijl je eerder wel zo’n duurzaamheidsseis hebt gesteld.”

Koudwatervrees

In de cure komen leveranciers met re-usable pakketten voor op de operatiekamer, waaronder herbruikbare kleding en onderleggers en afdek materiaal voor op de operatietafel als alternatief voor disposables. “Er is nogal wat koudwatervrees om hiermee te beginnen”, zegt Willemsen. “In eerste instantie lijkt het duurder. Ziekenhuizen moeten hun bedrijfsprocessen er anders voor gaan inrichten. Daar moet je voor openstaan.” Aan de andere kant ziet Willemsen dat in aanbestedingen in de cure steeds meer duurzaamheidscriteria meegenomen worden. “In de care is dat toch veel minder vaak het geval. Wel zie je daar de belangstelling voor duurzaam vervoer weer toenemen, omdat er veel kilometers worden gemaakt.”

Willemsen wil nog opmerken dat de externe wasserijen de zorg om de kleding van cliënten goed op orde hebben. “Ook de professionele wasserijen gebruiken RFID-chips om de kleding van cliënten traceerbaar te maken. Zo is het aantal vermissingen tot een miniem percentage afgenomen. De hygiënenormen zijn uitstekend. Zorgorganisaties moeten de keuze om zelf te gaan wassen of dit uit te besteden dan ook goed afwegen. Er zijn voor- en nadelen. Ook moet het bij de visie van de organisatie passen. «

Raamovereenkomst brengt duurzaamheid verder

Intrakoop stelt op basis van door haar gemaakte afspraken met leveranciers raamovereenkomsten op voor haar leden. Hierin kunnen zij onder meer vaste duurzaamheidseisen stellen aan hun leveranciers, zoals de aanwezigheid van milieuzorgcertificaat ISO 14001 of een ‘code of conduct’ rond duurzaamheid of milieuvriendelijk vervoer (elektrisch of op plantaardige brandstoffen). Duurzaamheid krijgt in deze raamovereenkomsten een steeds grotere plek. Sinds kort is ook de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) erin opgenomen. Deze Europese richtlijn verplicht bedrijven over hun duurzaamheidsprestaties en energieverbruik te rapporteren, waaronder hun CO₂-uitstoot. Voor kleinere leveranciers, die niet onder de CSRD-richtlijn vallen, is een duurzaamheidsjaarverslag verplicht.

Sinds kort kunnen leden ook verplichtingen voor leveranciers meenemen op het vlak van circulariteit via de ‘R-ladder’ (van refuse & rethink en re-use tot repair, recycling en recover). Door bewuster in te kopen kunnen de Intrakoop-leden niet alleen grondstoffen maar ook geld besparen. De leden zijn daar gevoelig voor in deze tijd van beperkte financiële middelen. Uit de analyses die Intrakoop maakt van jaarverslagen van zorgorganisaties komt naar voren dat er jaarlijks in totaal 370 miljoen euro naar textiel gaat. Hiervan gaat 260 miljoen euro naar het wassen en 70 miljoen euro naar de inkoop ervan.

Begin vorig jaar heeft Intrakoop de Tool Criteria Duurzaam Inkopen (CDI) gelanceerd. Het doel hiervan is inkopers, facilitair managers en duurzaamheidscoördinatoren inzicht te bieden in de door verschillende partijen ontwikkelde waslijst van duurzaamheidscriteria en -eisen. Bijkomend advies aan de leden is deze criteria goed te doorgronden om te kunnen bepalen in hoeverre ze op de organisatie van toepassing zijn.

► Meer informatie: www.intrakoop.nl